

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002401

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-06-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ 583-С від 01.09.2025р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Левченко Сергій Анатолійович

2. Levchenko Serhii A.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 076

Назва наукової спеціальності: Підприємництво та торгівля

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Дата захисту: 15-08-2025

Спеціальність за освітою: Фінанси

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9788

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Запорізька політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070849

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 64, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69063, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Запорізька політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070849

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 64, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69063, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.92

Тема дисертації:

1. Економічна безпека підприємств енергетики в умовах трансформації до низьковуглецевої економіки
2. Economic security of energy enterprises in the conditions of transformation to a low-carbon economy

Реферат:

1. Дисертацію присвячено формуванню нових теоретико-методологічних підходів, а також розробці практичних рекомендацій щодо забезпечення економічної безпеки підприємств енергетики в умовах трансформації до низьковуглецевої економіки. За результатами розгляду сутності та змістового наповнення термінології у сфері забезпечення економічної захищеності підприємств сформовано концептуальний базис трактування поняття «забезпечення економічної безпеки підприємств енергетики» з урахуванням 3D-підходу, який поєднує пріоритетні вектори відбудови енергетичного сектору та його подальшого розвитку відповідно до європейських стандартів з демонополізації, децентралізації та декарбонізації енергетики, дотримання яких є вкрай важливим задля досягнення мети трансформації на шляху до низьковуглецевої економіки, сталого розвитку та створення європейського майбутнього України. Сформоване у такий спосіб узагальнене визначення даного поняття забезпечить чітке розуміння його змісту та цілісний погляд в контексті запобігання загрозам та гарантування економічної безпеки підприємств енергетики в умовах трансформаційних змін. Проаналізовано інформаційне забезпечення та критерії оцінювання економічної

безпеки підприємств енергетики, що набули поширення серед науковців та експертів таких авторитетних аналітичних центрів, як Razumkov centre, DIXI Group, Офіс сталих рішень, KSE та ін. Встановлено, що наразі існуюча модель формування інформаційного забезпечення не забезпечує реалістичної оцінки стану економічної безпеки підприємств енергетики. Керуючись результатами скринінгу динамізму інкорпорування в нормативно-правовий ландшафт України європейського законодавства з трансформації енергетики до низьковуглецевої економіки, запропоновано новітню модель формування інформаційного забезпечення оцінювання економічної безпеки підприємств енергетики, яка, на відміну від існуючих, побудована з урахуванням потреби наповнення бекграунду інформацією, відповідно до норм, встановлених ESRS та CSRD, застосування яких для підприємств, що співпрацюють з європейськими бізнес-партнерами, є обов'язковим. Запровадження запропонованої моделі на практиці дозволить створити не лише міцну основу для забезпечення економічної безпеки енергетичних підприємств, але й надасть критично важливі аналітичні дані для виявлення та своєчасного усунення можливих ризиків. Модифіковано методіку оцінки економічної безпеки підприємств енергетики за когнітивним підходом, яка, порівняно з існуючими, при застосуванні цифрових технологій з обробки великих масивів даних у поєднанні з машинним навчанням сприятиме не лише формуванню портфолію економічної безпеки підприємств енергетики, а й створенню аналітики «на випередження», що забезпечить своєчасне вжиття підприємствами енергетики заходів щодо запобігання загрозам або мінімізації наслідків їх впливу, а отже, і створення гнучкої бізнес-моделі, здатної до швидкої адаптації в умовах трансформаційних змін. Запропоновано сформовану за інституційно-організаційним підходом модель моніторингу трансформаційних змін на ринку електроенергії та їх впливу на економічну безпеку енергетичних підприємств, яка на відміну від існуючих, ґрунтується на трьохконтурному аналізі системи управління економічною безпекою підприємств енергетики, що охоплює вивчення зовнішнього (системоутворюючого) контуру управління (на рівні міжнародної співпраці, державних органів, які визначають правила поведінки та політику в енергетиці), проміжного контуру (на рівні ОСП, ОСР, диспетчеризації та агрегації) та внутрішнього контуру (на рівні підприємств енергетики), які у симбіозі взаємозв'язку та взаємодоповнення сприятимуть забезпеченню економічної безпеки підприємств енергетики як об'єктів критичної інфраструктури, на яких покладено відповідальність за енергетичну безпеку та життєздатність економіки країни, територіальних громад, бізнесу та населення. Здійснено діагностику викликів та загроз, пов'язаних з трансформаційними змінами на ринку електроенергії та визначено їх вплив на економічну безпеку підприємств галузі. Обґрунтовано, що трансформація енергетичного сектору України до моделі низьковуглецевої економіки супроводжується сукупністю позитивних зрушень в управлінні економічною безпекою підприємств енергетики: розширенням меж диверсифікація їх діяльності, масштабуванням генерації «зеленої» електроенергії, розвитком розподільчої генерації тощо. Доведено, що трансформація підприємств енергетики до низьковуглецевої економіки, як і будь-яка трансформація, не позбавлена викликів та загроз. Наголошено на можливих шляхах їх уникнення чи мінімізації їх наслідків.

2. The dissertation is devoted to the formation of new theoretical and methodological approaches, as well as the development of practical recommendations for ensuring the economic security of energy companies in the context of the transition to a low-carbon economy. Based on the results of examining the essence and content of terminology in the field of ensuring the economic security of enterprises, a conceptual framework for interpreting the concept of 'ensuring the economic security of energy companies' has been formed, taking into account the 3D approach, which combines the priority vectors of the energy sector's recovery and its further development in accordance with European standards for demonopolisation, decentralisation and decarbonisation of energy, compliance with which is extremely important for achieving the goal of transformation towards a low-carbon economy. The generalised definition of this concept thus formed will ensure a clear understanding of its content and a holistic view in the context of preventing threats and ensuring the economic security of energy companies in the context of transformational changes. The information support and criteria for assessing the economic security of energy companies, which have become widespread among scientists and experts from such authoritative analytical centres as the Razumkov Centre, DIXI Group, Office of Sustainable Solutions, KSE, etc., have been

analysed. It has been established that the current model of information provision does not provide a realistic assessment of the economic security of energy companies. Based on the results of screening the dynamics of incorporating European legislation on the transformation of energy to a low-carbon economy into the regulatory and legal landscape of Ukraine, a new model for forming information support for assessing the economic security of energy companies has been proposed, which, unlike the existing ones, is built taking into account the need to fill the background with information in accordance with the standards established by ESRS and CSRD, the application of which is mandatory for companies cooperating with European business partners. The implementation of the proposed model in practice will not only create a solid foundation for ensuring the economic security of energy companies, but will also provide critically important analytical data for identifying and timely eliminating potential risks. The methodology for assessing the economic security of energy companies has been modified using a cognitive approach, which, compared to existing methods, when applied with digital technologies for processing large data sets in combination with machine learning, will contribute not only to the formation of a portfolio of economic security for energy companies, but also to the creation of 'proactive' analytics, which will ensure that energy companies take timely measures to prevent threats or minimise their impact, and thus create a flexible business model capable of rapid adaptation in the context of transformational change. A model for monitoring transformational changes in the electricity market and their impact on the economic security of energy companies has been proposed, based on an institutional and organisational approach. Unlike existing models, it is based on a three-circuit analysis of the economic security management system of energy companies, which covers the study of the external (system-forming) management circuit (at the level of international cooperation, state bodies that determine the rules of conduct and policy in the energy sector), the intermediate circuit (at the level of OSP, OSR, dispatching and aggregation) and the internal circuit (at the level of energy companies), which, in symbiosis of interconnection and complementarity, will contribute to ensuring the economic security of energy companies as critical infrastructure facilities responsible for the energy security and viability of the country's economy, local communities, businesses and the population. The challenges and threats associated with transformational changes in the electricity market have been diagnosed and their impact on the economic security of enterprises in the industry has been determined. It has been substantiated that the transformation of Ukraine's energy sector to a low-carbon economy model is accompanied by a set of positive changes in the management of the economic security of energy companies: expansion of the scope of their activities, scaling up of green electricity generation, development of distributed generation, etc. It has been proven that the transformation of energy companies to a low-carbon economy, like any transformation, is not without challenges and threats. Possible ways to avoid or minimise their consequences are highlighted.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Tkachenko A.M., Levchenko S.A. Ambivalence to the process of decarbonization of enterprises energy. Економічний вісник Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет». 2022. №1. С.48-57.

- 2. Levchenko S. Toolkit for providing economic and safe future of energy enterprises. Економічний вісник Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет». 2022. №2. С.30-38.
- 3. Levchenko S.A. Ensuring economic security of thermal power plants with accelerated decarbonization of the energy industry. Економічний вісник Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет». 2023. №1. С.41-50.
- 4. Левченко С.А. децентралізація системи електропостачання та її вплив на економічну безпеку енергетичних компаній. Сталій розвиток економіки. 2023. №1(46). С.84-91.
- 5. Levchenko S. Debt crisis in the electricity market: causes and threats to the. Економічний вісник Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет». 2023. №2. С.85-92.
- 6. Plotkin J., Levchenko N., Shyshkanova G., Levchenko S. (2023). Development of energy enterprises in the context of green transformation. Journal of Engineering Sciences, Vol. 10(1), pp. G22-G33.
- 7. Tkachenko A., Levchenko N., Pozhuieva N., Sevastyanov R. and Levchenko S. Modified assessment methodology ESG competitiveness of enterprises to a new generation of investors. IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science. ICSF 2023.
- 8. Ткаченко А.М., Левченко С.А. Економічна безпека підприємств енергетики в умовах «зеленої» трансформації. Економічний аналіз. 2024. Том 34. №4. С.658-667.
- 9. Tkachenko A., Levchenko S. Vectors of ensuring economic security of energy enterprises in the context of quantum transformation. Економіка і регіон. 2025. №1(96). С.248-254.

Наукова (науково-технічна) продукція: технології; матеріали; методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва; економія енергоресурсів

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткаченко Алла Михайлівна
2. Alla M. Tkachenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1843-2579

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Запорізька політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070849

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 64, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69063, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Нянько Віталій Миколайович
- Vitaliy M. Nyanko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8674-506X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Павлов Костянтин Володимирович
- Kostiantyn V. Pavlov

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2583-9593

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Братковська Катерина Олександрівна
- Ekaterina A. Bratkovskaya

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2091-9623

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Запорізька політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070849

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 64, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69063, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лоза Світлана Петрівна

2. Svitlana P. Loza

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2566-5020

Додаткова інформація: ORCID: 0000-0002-2566-5020

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Запорізька політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070849

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 64, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69063, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Карпенко Андрій Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Карпенко Андрій Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Левченко Сергій Анатолійович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна